

N:o 124.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning angående uppgifter om befolkningens yrken för folkräkningen den 31 december 1910; gifven Stockholms slott den 4 april 1910.

Under åberopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga bilagda förslag till förordning angående uppgifter om befolkningens yrken för folkräkningen den 31 december 1910.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Carl Swartz.

Förslag

till

Förordning

angående uppgifter om befolkningens yrken för folkräkningen den 31 december 1910.

1 §.

En hvar, som jämlikt förordningen angående mantalsskrifning den 6 augusti 1894 är skyldig att aflämna skriftlig mantalsuppgift, vare pliktig att, då sådan uppgift aflämnas till mantalsskrifningen för år 1911, tillika till ledning för den folkräkning, som skall äga rum den 31 december 1910, afgifva särskild yrkesuppgift enligt formulär, som af Kungl. Maj:t fastställles.

2 §.

Blanketter till kombinerade mantals- och folkräkningsuppgifter skola genom statistiska centralbyråns försorg tryckas och i erforderligt antal exemplar öfverlämnas till Kungl. Maj:ts befallningshafvande för att kostnadsfritt tillhandahållas de uppgiftspliktiga hos pastor och nedan omförmälda kommunalombud samt i stad dessutom å ställen, som magistraten bestämmer.

3 §.

De i förordningen om mantalsskrifning § 7 mom. 1 omnämnda kommunalombud skola för ifrågavarande mantalsskrifning utses å landsbygden till ett antal af minst ett för hvarje påbörjad tusental invånare i kommunen vid 1909 års slut och i stad eller köping till det antal, som vederbörande kommunala myndighet pröfvar erforderligt.

Dessa kommunalombud skola hafva att dels på begäran af de uppgiftspliktiga biträda dem vid uppgiftsskyldighetens fullgörande, särskildt med mantals- och folkräkningsuppgifternas uppsättande och aflämnande, dels vid mantalsskrifningsförrättning å landsbygden muntligen meddela för folkräkningen erforderliga yrkesuppgifter för sådana personer, som icke aflämnat skriftliga uppgifter.

4 §.

De för folkräkningen afgifna skriftliga yrkesuppgifterna skola vid mantalsskrifningsförrättningen eller, då uppgifterna aflämnats vid husförhör eller för-skrifning, vid sådan förrättning frånskiljas mantalsuppgifterna och öfverlämnas till pastor eller hans ombud, som har att granska och, där så erfordras, rätta eller komplettera dem samt förse dem med fortlöpande numrering. Yrkesuppgifts nummer skall i församlingsbokens yrkeskolumn införas för hvarje person, som aflämnat dylik uppgift, hvarvid församlingsbokens yrkesuppgift i förekommande fall rättas eller kompletteras. De afgifna yrkesuppgifterna skola såsom bilagor bifogas de utdrag ur församlingsboken, som, enligt hvad särskildt är stadgadt, skola insändas till statistiska centralbyrån.

5 §.

För person, som icke aflämnat skriftlig uppgift, skall församlingsbokens uppgift om yrke vid mantalsskrifningsförrättningen af pastor eller hans ombud, därest icke fullständig och tillförlitlig yrkesuppgift redan erhållits vid husförhör eller för-skrifning, noga granskas och rättas eller kompletteras med ledning af upplysningar från kommunalombuden eller andra vid förrättningen närvarande personer.

6 §.

Uraktlåter uppgiftspliktig att i behörig tid aflämna yrkesuppgift, gälle hvad angående underlåtenhet att aflämna mantalsuppgift är stadgadt.

7 §.

För städerna Stockholm och Göteborg gäller, hvad särskildt varder af Kungl. Maj:t stadgadt.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 4 april 1910.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 greffe HAMILTON,
 greffe EHRENSVÄRD,
 MALM,
 NYLANDER,
 VON SYDOW.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Swartz anförde härefter:
I underdånig skrifvelse den 21 december 1909 har den af Kungl. Maj:t den 20 januari 1905 tillsatta kommitté med uppdrag att verkställa utredning och afgifva förslag, huru inom rikets officiella statistik största möjliga enhet och planmässighet äfvensom ökad skyndsamhet vid publikationen må kunna åstadkommas, hemställt om vidtagande af vissa åtgärder för att resultaten af instundande folkräkning den 31 december 1910 måtte blifva mera tillförlitliga än af de föregående, särskildt hvad angår uppgifterna om befolkningens fördelning efter yrken.

Efter gemensam beredning med cheferna för landt- och sjöförsvarsdepartementen, civildepartementet samt ecklesiastikdepartementet får jag nu underställa Kungl. Maj:ts pröfning nämnda fråga.

I sin nyssnämnda underdåniga skrifvelse framhåller statistiska kommittén till en början, att det sätt, hvarpå folkräkningarna utfördes i Sverige, skilde sig väsentligt från det i de flesta andra länder använda. Medan i de sistnämnda uppgifterna till folkräkningarna lämnades af personerna själfva och insamlades af särskilda räknare, utgjordes materialet för de svenska folkräkningarna — fränsedt Stockholm, där folkräkningsuppgifter af personerna själfva aflämnades samtidigt med mantalsuppgifterna — uteslutande af utdrag ur församlingsböckerna, de af prästerskapet förda officiella förteckningarna öfver rikets befolkning. I flera afseenden hade det svenska systemet stora företräden framför det i utlandet vanligen använda. Sålunda blefve uppgifterna om ålder, civilstånd, nationalitet och födelseort m. m. synnerligen tillförlitliga, alldenstund församlingsböckernas anteckningar om dessa förhållanden grundade sig på säkra, officiella uppgifter. Sitt största företräde ägde emellertid det svenska systemet i sin billighet. Samtliga kostnader för senaste folkräkningen hade nämligen uppgått i rundt tal till endast 70,000 kronor eller mindre än 1,5 öre för hvarje räknad person, medan exempelvis kostnaderna för den samtida folkräkningen i Norge stigit till 335,000 kronor eller nära 15 öre per räknad person. Dessa företräden för det svenska systemet vore så viktiga, att kommittén ansåge det icke böra ifrågasättas, att vid nu stundande folkräkning tillämpa någon annan metod än den hittills använda.

Emellertid lede de svenska folkräkningarna af tvenne väsentliga brister, hvilkas afhjälpande syntes vara oafvisligt. Dels uppgäfves nämligen själfva befolkningssiffran något för lågt, dels och framför allt vore uppgifterna om befolkningens yrken mycket otillfredsställande.

Den förstnämnda bristen berodde hufvudsakligen på, att de nuvarande bestämmelserna rörande flyttningars anmälande icke vore fullt effektiva. Ett ej ringa antal personer, som före årets slut uttagit flyttningensbetyg från en församling till en annan, underlåte nämligen att före årsskiftet inlämna betyget i inflyttningsförsamlingen, med påföljd att de i regel icke komme att uppgifvas till folkräkningen. Huru många dessa personer vore, undandroge sig naturligtvis närmare bedömande, sannolikt torde de dock uppgå till ett eller annat tiotusental. Att fullständigt råda bot för denna felaktighet vore icke möjligt utan en genomgripande förändring af den nuvarande anordningen med flyttningensanmälningar, hvarom kommittén icke för närvarande vore i tillfälle att

*Statistiska
kommittén.*

framställa förslag. Emellertid torde de svåraste olägenheterna kunna för denna gång undanröjas, därest de personer, som under de första månaderna af året 1911 inflyttade till en församling med flyttningsbetyg utfärdadt under något föregående år, i inflyttningslängden upptoges under den 31 december 1910 och sålunda inberäknades i folkmängden vid folkräkningstidpunkten. Ett dylikt förfaringssätt hade redan länge med gynnsamt resultat tillämpats i Stockholm. För att ej för mycket fördröja primäruppgifternas insändande till statistiska centralbyrån torde tillämpningen af här ifrågasatta bestämmelse böra begränsas till tiden från och med den 1 januari till och med den 15 mars.

En annan omständighet, som förorsakade felaktigheter vid bestämmandet af befolkningssiffran, visserligen mindre för riket i dess helhet än för särskilda administrativa områden, vore förekomsten af de icke territoriella militärförsamlingarna. En person kunde nämligen tillhöra dylik församling, oafsedt hvar han vore bosatt. Af särskild betydelse blefve detta, där större delar af truppförband vore detacherade till annan ort men kvarstode kyrkobokförda i sin militära församling, äfvensom där kasern vore förlagd i närheten af stad eller köping, i hvilket fall i regel officerarna vore bosatta i staden eller köpingen men den öfriga personalen eller åtminstone manskapet i kasernen. Då uppgift om personernas bostad i allmänhet icke meddelades i de icke territoriella församlingarnas uppgifter till folkräkningarna, hade statistiska centralbyrån hittills varit urständsat att fördela dessa församlingars medlemmar på de kommuner, de tillhörde, utan hade måst hänföra dem samtliga till den kommun eller territoriella församling, inom hvilken truppförbandets kasern vore belägen, och där den icke territoriella församlingen sålunda kunde anses upprättad. Det bästa sättet att afhjälpa denna olägenhet vore utan fråga att fullständigt borttaga de icke territoriella församlingarnas särskilda kyrkobokföring, hvarför äfven ur andra synpunkter starka skäl kunde anföras. En tillfällig lösning af frågan kunde dock vinnas äfven på så sätt, att i de utdrag ur de icke territoriella församlingarnas församlingsböcker, som skulle afgifvas till folkräkningen, uppgift om bostad meddelades för en hvar i församlingen kyrkobokförd person, som vore bosatt utom förläggningssorten. För att möjliggöra för vederbörande kyrkobokförare att lämna dylika uppgifter torde dock vara erforderligt, att chefsexpeditionerna vid de särskilda truppförbanden, respektive flottans stationer, anbefalldes att till kyrkobokförarne lämna uppgift om bostad för ifrågavarande personer.

Den svåraste bristen, som vidlådde de svenska folkräkningarna,

låge emellertid, som ofvan nämnts, i den otillfredsställande beskaffenheten af uppgifterna om befolkningens fördelning efter yrken.

I äldre tider, då pastor, åtminstone på landsbygden, i allmänhet personligen kände hvarenda medlem i sin församling, och dessutom öfvergång från ett yrke till ett annat varit mindre vanlig, kunde han visserligen jämförelsevis tillförlitligt uppgifva församlingsmedlemmarnas fördelning på särskilda yrken. Efter hand som befolkningen blifvit rörligare och öfvergång mellan olika yrken vanligare, hade detta blifvit allt svårare och svårare, och man kunde säga, att det numera i städerna och landsförsamlingar med rörlig befolkning blifvit så godt som omöjligt, ett förhållande som statistiska centralbyrån i sina underdåniga folkräkningsberättelser upprepade gånger påpekat.

En ur alla synpunkter fullt tillfredsställande yrkesstatistik torde svårligen kunna erhållas utan anordnande af en särskild yrkesräkning efter utländskt mönster, med en talrik stab af särskilda räknare, som ginge från hus till hus och insamlade uppgifterna. På grund af de högst betydande kostnader en dylik räkning antagligen skulle medföra, torde dock inga utsikter finnas, att den under de närmaste åren skulle komma till utförande. Man måste då söka en utväg att i stället förbättra de vanliga folkräkningarnas yrkesuppgifter.

Närmast till hands låge att härvid tänka på det tillfälle till erhållande af närmare uppgifter om befolkningens yrken, som mantalsskrifningarna erbjöde. Själfva mantalsslängderna kunde visserligen ej i detta fall vara af någon nämnvärd betydelse, då deras yrkesuppgifter endast undantagsvis vore öfverlägsna församlingsböckernas. Men däremot torde vara möjligt att i sammanhang med mantalsskrifningsförrättningen införskaffa de erforderliga uppgifterna. Hade Kungl. Maj:ts nådiga proposition till 1909 års Riksdag om vissa ändringar i mantalsskrifningsförrättningen blifvit af Riksdagen bifallen, hade i verkligheten frågan varit löst. Enligt nämnda proposition skulle nämligen skyldigheten att lämna skriftlig mantalsuppgift utsträckas till hela befolkningen och icke undantag såsom för närvarande göras för »allmoge och mindre skrifikunniga» på landsbygden, och därjämte hade genom utveckling af den i gällande mantalsskrifningsförrättning stadgade kommunalombudsinstitutionen sörjts för, att allmänheten skulle erhålla all erforderlig hjälp för mantalsuppgifternas affattande. Det enda, som för folkräkningen därutöver skulle erfordrats, hade varit, att skyldighet stadgats för en hvar uppgiftspliktig att vid mantalsskrifningen för år 1911, jämte skriftlig mantalsuppgift, aflämna särskild yrkesuppgift till folkräkningen. Då emellertid ifrågasvarande proposition icke blifvit af Riksdagen bifallen,

syntes ingen annan utväg nu förefinnas, än att särskild förordning utfärdades angående uppgifter om befolkningens yrken till folkräkningen den 31 december 1910. Förslag till sådan förordning hade af kommittén uppgjorts.

På grund af det motstånd förslaget om en utsträckning till hela befolkningen af skyldigheten att lämna skriftlig mantalsuppgift mött inom Riksdagen, hade kommittén icke ansett sig böra ifrågasätta, att ens för detta särskilda tillfälle en sådan vidsträcktare skyldighet stadgades, ehuru detta visserligen hade varit det fördelaktigaste. Då sålunda kommittén nödgats utgå ifrån, att endast för en del af befolkningen skriftliga uppgifter kunde erhållas, hade ett tvåfaldigt förfaringssätt för yrkesuppgifternas anskaffande måst föreslås, ett för de personer, som vore pliktiga att aflämna skriftliga uppgifter, och ett annat för de öfriga. Häraf blefve i sin ordning följden, att uppgifterna icke kunde göras så uttömmande särskildt med hänsyn till kombinationer af olika yrken, som eljes kunnat blifva fallet.

Beträffande dem, som vore skyldiga att aflämna skriftlig mantalsuppgift, ansåge kommittén, att de borde åläggas att, samtidigt med aflämnandet af uppgift till mantalsskrifningen för år 1911, jämväl afgifva yrkesuppgift till folkräkningen den 31 december 1910 enligt formulär, som af Kungl. Maj:t fastställdes. Visserligen skulle kunna ifrågasättas, om icke själfva mantalsuppgiften skulle vara tillräcklig för ifrågavarande ändamål, då enligt gällande bestämmelser uppgift om yrke skulle där meddelas. Emellertid visade erfarenheten, att de yrkesuppgifter, som sålunda afgäfves, vore i hög grad bristfälliga och alldeles oanvändbara för en yrkesstatistik. Fullständigare yrkesuppgifter kunde man icke hoppas erhålla, därest icke på blanketten särskilda kolumner vore afsedda för uppgift om å ena sidan själfva yrket och å den andra ställningen i detsamma (arbetsgifvare, själfständig yrkesutöfvare utan arbetare, biträde, arbetare). Därjämte måste utförliga, med exempel belysta anvisningar meddelas rörande sättet för uppgifternas meddelande, och då en ändring af blanketten till mantalsuppgift icke torde böra ifrågasättas, måste yrkesuppgiften sålunda afgifvas på särskild blankett, som dock borde vara sammanhängande med mantalsuppgiftsblanketten, alldenstund eljest säkerligen i många fall skulle inträffa, att blott endera uppgiften aflämnades. Då blanketter till folkräkningsuppgifter gifvetvis måste kostnadsfritt tillhandahållas af staten, blefve en följd af dessa blanketters kombinerande med mantalsuppgiftsblanketterna, att jämväl de sistnämnda komma att vid detta tillfälle kostnadsfritt utdelas till

allmänheten, medan däremot eljest den uppgiftsskyldige själf måste anskaffa blankett.

De för folkräkningen afgifna skriftliga yrkesuppgifterna skulle vid mantalsskrifningsförrättningen eller, då de aflämnats vid husförhör eller för-skrifning, vid sådan förrättning fränskiljas mantalsuppgifterna och omhändertagas af pastor eller hans ombud. Pastor skulle därefter hafva att granska och, där så erfordrades, rätta eller komplettera uppgifterna samt förse dem med fortlöpande numrering. Motsvarande nummer infördes i församlingsbokens yrkeskolumner för hvarje person, som aflämnat skriftlig uppgift, hvarvid församlingsbokens yrkesuppgift i förekommande fall rättades eller kompletterades jämväl med uppgift om ställning i yrket. Stadgande om revision af församlingsbokens yrkesuppgifter vore visserligen ej erforderligt för själfva folkräkningen, därest originaluppgifterna, såsom af kommittén föresloges, insändes till statistiska centralbyrån, men vore däremot ur annan synpunkt synnerligen önskligt. Det vore nämligen ej blott folkräkningarnas yrkesuppgifter, som vore otillfredsställande, utan detsamma gällde äfven om den årliga befolkningsstatistikens uppgifter om yrken för vigda män, fäder till äkta barn samt affidna. Då dessa uppgifter i ett stort antal fall grundade sig på församlingsbokens yrkesuppgifter, måste en förbättring af de sistnämnda jämväl komma de förstnämnda till godo. För nu berörda ändamål vore emellertid erforderligt, att yrkesuppgifterna i församlingsboken allt framgent årligen reviderades och rättades. Förslag till bestämmelser härom hade kommittén för afsikt att framlägga i sitt blifvande betänkande vid behandlingen af befolkningsstatistiken i allmänhet.

Måste det sålunda anses önskligt, att de till folkräkningen afgifna skriftliga yrkesuppgifternas hufvudsakliga innehåll infördes i församlingsboken, så skulle man kunna sätta ifråga, huruvida själfva uppgifternas insändande till statistiska centralbyrån under sådana omständigheter kunde vara behöfligt. För vinnande af nödig kontroll öfver att församlingsbokens yrkesuppgifter verkligen i detalj rättades och kompletterades, syntes man dock icke kunna afstå från själfva originaluppgifternas insändande till statistiska centralbyrån. Bestämmelsen om den parallella numreringen af yrkesuppgifterna och församlingsboken hade föreslagits för att underlätta det i alla fall mycket tidsödande och besvärliga granskningsarbetet i statistiska centralbyrån.

Kommittén antog, att de nu föreslagna bestämmelserna skulle komma att äga tillämpning på omkring hälften af rikets befolkning. För den återstående delen måste yrkesstatistiken uteslutande bygga på de anteckningar om yrken, som pastorerna på grund af muntliga upp-

gifter verkställde i församlingsboken. Det gällde då att finna en utväg att skaffa pastor tillgång till så fullständiga och tillförlitliga uppgifter, som erfordrades ur yrkesstatistisk synpunkt. Kommittén hade tänkt sig, att detta skulle kunna åstadkommas genom att öka antalet af de i mantalsskrifningsförordningen omnämnda kommunalombuden, så att man skulle kunna påräkna, att i åtminstone de allra flesta fallen någon af de vid mantalsskrifningsförrättningen närvarande personerna skulle vara i stånd att meddela behöfliga upplysningar. Härför erfordrades emellertid, att ett ganska stort antal personer vore närvarande vid nämnda förrättning, och syntes därför kommunalombuden böra uppgå till ett rätt betydligt antal, enligt kommitténs förslag, på landsbygden minst ett för hvarje påbörjad tusental af kommunens folkmängd. Ifrågavarande kommunalombud borde därjämte, på sätt i förut omnämnda nådiga proposition om ändring i mantalsskrifningsförordningen föreslagits, erhålla i uppdrag att hjälpa allmänheten vid uppgiftsskyldighetens fullgörande, särskildt med mantals- och folkräkningsuppgifternas uppsättande och aflämnande, äfvensom att tillhandahålla blanketter till uppgifter.

Skulle vid mantalsskrifningsförrättningarna å landsbygden pastor behöfva för hvarenda i församlingsboken upptagen hufvudperson af kommunalombuden begära upplysning om hans yrke, komme visserligen mantalsskrifningsförrättningen att alltför mycket fördröjas. I verkligheten behöfde detta dock icke blifva händelsen. Kommittén vore nämligen förvissad om, att i de ojämförligt flesta fallen komme pastor att redan före mantalsskrifningen blifva i stånd till att i församlingsboken införa erforderliga yrkesuppgifter, nämligen vid de husförhör eller förskrifningar, som enligt gällande bestämmelser skulle hållas omedelbart före mantalsskrifningen. Dessa förrättningar hölles i regel successivt inom hvarje rote, by o. s. v. i församlingen, och skulle för upplysningars meddelande vid dem närvara en hvar fastighetsägare eller den, hans egendom förestode. Härigenom yppade sig ett utmärkt tillfälle för pastor att behörigen rätta och komplettera församlingsbokens yrkesuppgifter. Enligt kommitténs åsikt torde därför endast i ett jämförelsevis ringa antal fall personernas yrken behöfva efterfrågas vid själfva mantalsskrifningsförrättningen.

På grund af det sätt, hvarpå mantalsskrifningen i städerna Stockholm och Göteborg förrättades, kunde de af kommittén föreslagna bestämmelserna icke utan vidare tillämpas på dessa städer. För Stockholm måste dessutom folkräkningen i sin helhet anordnas på annat sätt än inom det öfriga riket.

Förslag till nådiga förordningar angående folkräkningen i Stock-

holm och anskaffande af yrkesuppgifter för folkräkningen i Göteborg äfvensom förslag till formulär och närmare bestämmelser för folkräkningen i det öfriga riket torde statistiska centralbyrån böra framdeles till Kungl. Maj:t afgifva.

Kommittén hemställer sålunda i underdånighet, det Kungl. Maj:t täcktes i nåder

dels såsom tillägg till den nådiga förordningen angående kyrkoböckernas förande den 6 augusti 1894 förordna, att en hvar, som under tiden från och med den 1 januari till och med den 15 mars 1911 anmäler inflyttning till församling, och hvilkens flyttningsbetyg är utfärdadt under något föregående år, skall i inflyttningslängden upptagas under den 31 december 1910;

dels anbefalla vederbörande regements- och kårchefer samt cheferna för flottans stationer att meddela pastorsämbetet i vederbörande icke territoriell församling uppgift om bostad för en hvar inom ifrågasvarande församling kyrkobokförd person, som den 31 december 1910 var bosatt utom den kommun, där församlingen är upprättad; samt

dels vidtaga erforderliga åtgärder för utfärdande af nådig förordning angående uppgifter om befolkningens yrken för folkräkningen den 31 december 1910 i öfverensstämmelse med kommitténs förslag.

Öfver berörda framställning har statistiska centralbyrån den 31 sistlidne december afgifvit infordradt underdånigt utlåtande; och har ämbetsverket därvid tillstyrkt framställningen.

Såsom kommittén erinrat utgöres materialet för de svenska folkräkningarne — med undantag för Stockholm — af utdragen ur församlingsböckerna. Att de uppgifter, som i dessa urkunder meddelas angående befolkningens yrken, äro ganska otillfredsställande, är ett förhållande, som vid olika tillfällen framhållits och som, i den mån folkmängden växer och en mångsidigare utveckling af näringslivet kommer till stånd, blir alltmer framträdande.

Hufvudpunkterna i de af kommittén, till minskande af berörda olägenheter, nu föreslagna bestämmelser äro, att dels skyldighet skulle åläggas en hvar, som enligt gällande mantalsskrifningsförordning är pliktig lämna skriftlig mantalsuppgift, att, till ledning för den folkräkning, som kommer att äga rum den 31 december 1910, vid mantalsskrifningen för år 1911 afgifva särskild yrkesuppgift enligt visst formulär, dels ock att de i nyssnämnda förordning meddelade föreskrifter angående kommunalombuden skulle, hvad angår sagda mantalsskrifning, utvidgas i syfte att vederbörande pastorer blefve i tillfälle erhålla nog-

*Departements-
chefen.*

grannare upplysningar angående de i församlingsböckerna upptagna personers yrken.

Lika med kommittén och statistiska centralbyrån anser äfven jag berörda bestämmelser vara ägnade att i väsentlig grad afhjälpa oförmällda brister; och har jag därför låtit uppgöra förslag till föreskrifter i ämnet, i hufvudsak lika lydande med de af kommittén föreslagna.

Beträffande kommitténs förevarande framställning i öfrigt innefattar densamma ämnen, hvilka icke falla under finansdepartementets handläggning, och påkallar förty i detta sammanhang ej annat yttrande, än att handlingarna i ärendet torde böra öfverlämnas till vederbörande departement för vidtagande af de åtgärder, som på dessa departement ankomma.

I fråga om de af den förestående folkräkningen uppkommande kostnader, hvaribland, om nu föreliggande förslag godkännes, komma att ingå utgifter äfven för de blanketter, som enligt förslaget skola kostnadsfritt tillhandahållas de uppgiftspliktiga, får jag, med hänvisning till hvad jag enligt det vid årets statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 14 sistlidne januari yttrade rörande anslag till förstärkning af de till arvoden åt tillfälliga biträden m. m. hos statistiska centralbyrån anslagna medel, erinra, att jag af då anförda skäl ansett mindre lämpligt att för närvarande å riksstaten uppfördes anslag till bestridande af kostnaderna för folkräkningen.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst förslag till förordning angående uppgifter om befolkningens yrken för folkräkningen den 31 december 1910, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte

dels genom nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga samma förslag,

dels ock förordna, att handlingarne i ärendet skulle jämte utdrag af detta protokoll öfverlämnas till landt- och sjöförsvarsdepartementen samt till ecklesiastikdepartementet för vidtagande af de åtgärder, som på dessa departement ankomme.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Gunnar Schumacher.